Nieuwsbrief DG&J – 16 april 2020

Inleiding

De coronacrisis legt een grote claim op onze organisatie en onze medewerkers. Over onze operationele inzet in deze crisis worden de gemeenten vooral via de Veiligheidsregio geïnformeerd. Het dagelijks bestuur kan zich voorstellen dat u ook op de hoogte wilt blijven wat er op de verschillende reguliere beleidsterreinen bij de Dienst Gezondheid & Jeugd gebeurt. Daarover houden wij u periodiek – liefst wekelijks – op de hoogte met deze nieuwsbrief.

Stand van zaken Corona

Op dit moment zien wij in onze cijfers, dat een licht dalende trend zich inzet in onze regio als het gaat om ziekenhuisopnames en de bezetting van IC-bedden. Dit beeld wordt bevestigd in de contacten die wij hebben met onze zorgaanbieders (acute en niet-acute zorg). De instellingen hebben vooralsnog voldoende capaciteit (bedden en personeel) om de patiënten van goede zorg te voorzien, zowel binnen de reguliere zorg en als in de (intern) opgeschaalde zorg. Dit betekent dat de maatregelen die in heel Nederland getroffen zijn hun effect hebben. Voorzichtigheid blijft echter wel geboden. Daarom monitoren wij als GGD samen met onze zorgpartners de ontwikkelingen en worden wekelijks prognoses gemaakt over het verdere verloop van het COVID-19 virus in de regio.

Sinds vorige week hebben wij het zogenaamde Regionaal overleg niet-acute zorg (RONAZ) met de zorgpartners (incl. ziekenhuizen) in het leven geroepen, waarbij wekelijks de sectorale beelden worden opgehaald en mogelijke knelpunten worden aangepakt. Op dit moment is een verdere opschaling van ons zorgsysteem (bijvoorbeeld via hotels met zorg) niet aan de orde.
Er is inmiddels ook een voldoende voorraad aan beschermingsmiddelen (PBM) beschikbaar voor in de zorg. Hoewel er nog steeds sprake is van het verdelen van schaarste.

De testcapaciteit bij de GGD is sinds vorige week behoorlijk vergroot door onze teststraat in Dordrecht waar zorgpersoneel getest kan worden, volgens het drive-through principe. Hier is de afgelopen week veel gebruik van gemaakt door zorgaanbieders. Wij hebben voldoende testcapaciteit beschikbaar voor onze regio en kunnen indien nodig deze capaciteit zelfs nog wat opplussen. Zorgaanbieders hebben ook aangegeven zeer tevreden te zijn over ons testbeleid. Vanaf woensdag 15 april hebben wij de nieuwe testlocatie geopend in de oude brandweerkazerne aan Oranjepark 13 in Dordrecht.

Hoe loopt het in de teststraat

De eerste week bemonsteren in de teststraat zit erop. Het gaat goed. We kregen complimenten van de gezamenlijke verpleeghuizen in de regio. Zij zijn tevreden over hoe het testen van hun medewerkers verloopt. We testen momenteel zo'n 80 zorgmedewerkers per dag. "Dat zijn er geen 100", horen we u denken. Dat klopt, maar we voorzien hiermee wel in de vraag die er is. Tot nu toe zijn mensen die worden aangemeld vrijwel direct aan de beurt. Landelijk bezien is de testcapaciteit overigens nog niet wat die moet zijn.

Aanmeldingen voor de teststraat worden ingepland door een planner bij het callcenter.
De teststraat draait op een klein team van 7 á 8 man. De sfeer is er goed en de snelheid ook; er worden 3 personen per 10 minuten getest. Daarna gaan de teams BCO en Administratie aan de slag met de uitslagen. Het verwerken daarvan is een intensieve klus.

Psychosociale Hulpverlening (PSH)

De procesleiders PSH volgen de landelijke en regionale ontwikkelingen en delen informatie waar nodig. De coronacrisis heeft een grote impact en daarom hebben landelijke organisaties de handen ineen geslagen. Onze ketenpartner Slachtofferhulp Nederland is vorige week gestart met een aanbod gericht op naasten van IC patiënten & nabestaanden. Wij houden contact met SHN zodat we een beeld blijven houden over aantallen en onderwerpen.

Portret van een medewerker

Wie werken er in die crisisorganisatie? Wat doen ze? En waar werken zij aan, als de crisis weer voorbij is? In de komende weken portretteren we medewerkers. Daarmee proberen we het 'verhaal' van onze organisatie te vertellen. Deze week kunt u in een aparte bijlage kennismaken met Petra Bozuwa de kersverse teamcoördinator Infectieziektebestrijding bij de GGD.

Overige taken GGD

Gezondheidsbevordering

Het team van het programma Samen voor Gezond heeft weer twee afleveringen van de serie Gezond Thuis-serie uitgebracht. Deze serie is in het leven geroepen om inwoners van gezondheidsadvies te voorzien in deze ongewone periode, over verschillende thema's.
Gezond Thuis 3: Thuis gezonde keuzes maken
Gezond Thuis 4: Gezonde slaap

Een aantal 'reguliere' activiteiten van gezondheidsbevordering lopen op een lager pitje door. We noemen een aantal voorbeelden:

In Dordrecht wordt (door)gewerkt aan het realiseren van het lokaal hitteplan. Ook loopt de advisering over de omgevingsvisie en gezonde leefomgeving door. Verder is er op het gebied van gezonde leefstijl aandacht voor de Rookvrije Generatie en het Preventie- en Handhavingsplan.
Het programma Doe ff Gezond werkt (achter de schermen) aan een vliegende start vanaf de zomer/najaar. Zo lopen er contacten met samenwerkingspartners voor lopende en nieuwe projecten, wordt er op dit moment nieuw communicatiemateriaal ontwikkeld, evenals een plan voor publiek-private samenwerking. Ook wordt er verder gewerkt aan de Gezinsaanpak, Dit alles uiteraard wel op een wat lager pitje.

In de Hoeksche Waard worden voor Samen Bewegen op dit moment (uiteraard) geen trainingen gegeven, maar er wordt wel gewerkt aan een alternatief, namelijk een nieuwsbrief voor de oudere doelgroep met als motto 'blijf in beweging'.

In Gorinchem is gewerkt aan een reactie op de vastgestelde moties over gehoorschade en lachgas. De GGD heeft in samenwerking met collega's van de gemeente een document opgeleverd met informatie over (lopende) activiteiten rondom deze thema's.

leerplicht
+voortijdig schoolverlaten

LVS is actief - In goede afstemming met de wijk- en jeugdteams

Scholen, jeugdteams en LVS doen in feite niets anders dan normaal, ook al is de onderwijssituatie extreem anders dan normaal. In deze periode van thuisonderwijs wordt, nog meer dan anders, duidelijk dat het onderwijs een laagdrempelige vindplaats is van jeugdproblematiek.

De verhalen die in de media verschijnen over (onder andere) kinderen die nooit inloggen op de digitale leeromgeving, ouders die niet betrokken zijn, verwaarlozing die in beeld komt, scholen die geen contact krijgen met kinderen en hun ouders… Die verhalen zijn inmiddels algemeen bekend, en ze illustreren hoe belangrijk de samenwerking tussen onderwijs en jeugdzorg is. Niet in de laatste plaats om vroegtijdig jeugdhulp in te kunnen schakelen. LVS hoopt dat de huidige crisis op termijn positieve effecten kan opleveren. De enorme meerwaarde van het onderwijs als "de ogen en oren voor de jeugdzorg" wordt deze weken immers meer dan ooit tevoren duidelijk.

LVS speelt in de samenwerking tussen onderwijs en (jeugd)zorg een verbindende rol. Kort gezegd zijn scholen altijd eerst zelf aan zet om kwetsbare leerlingen in beeld te houden en te ondersteunen. Als de problematiek de grenzen van wat een school aankan overstijgt, schakelt de school het jeugdteam in. De school - of soms het jeugdteam - schakelt LVS in als het recht op onderwijs en ontwikkeling wordt bedreigd.

LVS onderhoudt deze weken met alle scholen telefonisch contact. De ondersteuning die LVS kan bieden wordt daarin onder de aandacht gebracht. Ook wordt gevraagd in hoeverre scholen problemen ervaren of zich zorgen maken over leerlingen. Scholen worden door LVS geadviseerd over de te volgen aanpak. Dit is altijd maatwerk. Van een aantal scholen zijn wat meldingen binnengekomen, omdat zij jongeren niet kunnen bereiken. Deze meldingen zijn door LVS opgepakt om te onderzoeken.

Daarnaast is er voor de oudere leerlingen van met name praktijkonderwijs, voortgezet speciaal onderwijs en Entree onderwijs, een uitvraag gedaan richting de sociale diensten of kwetsbare jongeren daar goed in beeld zijn en of daar ondersteuning bij nodig is, bijvoorbeeld vanuit de Matchmakers. Last but not least is de inzet binnen de GGDGHOR crisisorganisatie door medewerkers van LVS, maar ook door toezichthouders kinderopvang, onverminderd goed.

VEILIG THUIS
ZUID-HOLLAND ZUID

Huidige ontwikkelingen op de instroom van adviezen en meldingen

Het beeld m.b.t. de instroom meldingen van laat zien dat er sinds januari tot heden een toename te zien is van ca. 14% ten opzichte van dezelfde periode in 2019. Er is geen verschil in toename te zien tussen de periode voor het coronatijdperk en de huidige periode.

Inhoud van casuïstiek sinds de Corona maatregelen

Nog steeds zien we dat de vraagstelling bij onze meldingendienst nu meer gaat over kwetsbare kinderen die nu hele dagen bij minder competente ouders zijn. Terwijl zij normaal gesproken naar school gaan en daardoor minder risico lopen. Binnen de meldingen is het beeld dat verschillende meldingen betrekking hebben op uit de bocht vliegende jongeren of volwassenen die het psychisch niet aan kunnen. Daarnaast lijkt de inhoud van de casussen ook iets meer betrekking te hebben op escalatie, doordat betrokkenen vanwege Corona meer binnen zitten en weinig bewegingsruimte ervaren. De afgelopen week hebben wij 4 casussen gehad waarbij dit het geval was.

Knelpunten als gevolg van de huidige ontwikkelingen

Er is met betrekking tot de eerder verstrekte informatie geen wijzigingen Over het algemeen hebben wij de situatie m.b.t. bezetting op dit moment op orde, waardoor wij nog steeds op situaties af kunnen gaan als dit nodig mocht zijn. Het aantal face to face contacten is de afgelopen week iets toegenomen. Dit betrof niet alleen de spoed en acute zaken.

Afspraken met opvang en onderwijs en kwetsbare kinderen

De gemeenten hebben beleid gemaakt voor de opvang van kwetsbare kinderen. Alle scholen in de regio Zuid Holland Zuid nemen kwetsbare kinderen op ons verzoek op binnen school of kinderopvang. Medewerkers van Veilig Thuis zijn over deze mogelijkheden geïnformeerd, zijn extra alert en melden ook kinderen aan voor deze noodopvang.

Overige ontwikkelingen

De samenwerking tussen Veilig Thuis, de jeugd- en sociale teams, jeugdbescherming en raad voor de kinderbescherming loopt goed. Er is wekelijks afstemming op managementniveau waarin we elkaar informeren over de stand van zaken en eventuele knelpunten bespreken.

De crisisorganisatie aan het werk

Portret van een medewerker

Het is crisistijd. Het rondwarende coronavirus zorgt voor veel persoonlijk leed. Voor gemeenten, die het hele jaar door werken aan een gezonde en sociaal veilige omgeving, betekent het coronavirus een verzwaring van hun taak. Want hoe help je je inwoners om onder deze omstandigheden gezond te blijven en dam je tegelijkertijd het virus in? Het antwoord op die vraag ligt deels bij de crisisorganisatie van de regio Zuid-Holland Zuid.

Wie werken er in die crisisorganisatie? Wat doen ze? En waar werken zij aan, als de crisis weer voorbij is? In de komende weken portretteren we medewerkers. Vandaag volgen we Petra.

Naam	**Petra Bozuwa**
Werkzaam bij	DG&J, onderdeel GGD (andere onderdelen van de DG&J zijn Leerplicht en Voortijdig Schoolverlaten en Veilig Thuis)
Functie:	Teamcoördinator Infectieziekten
Crisisfunctie:	Procescoördinator opgeschaald team Infectieziektebestrijding

"Iedereen wil dat dit goed komt."

Petra Bozuwa was nog maar net gestart als kersverse teamcoördinator Infectieziektebestrijding bij de GGD, toen de coronacrisis losbarstte. "Van inwerken was geen sprake, ik heb nog geen 'gewone' werkweek meegemaakt."

Normaal gesproken is het Petra's taak om ervoor te zorgen dat de mensen van Infectieziektebestrijding, de Soa-poli en de reizigersverpleegkundigen hun werk kunnen doen. Maar het coronavirus kwam tussenbeide. "Met carnaval kwam het opeens heel snel onze kant op. Voor we het wisten waren er de eerste coronabesmettingen in Zuid-Holland Zuid. Dat betekende: een callcenter opstarten om vragen te beantwoorden, zorgen dat mensen getest konden worden en bron- en contactonderzoek opstarten."

Druk op de ketel

"Naarmate de tijd vorderde kwam er meer druk op de ketel. Het werd noodzaak om op te schalen. Dat betekende snel uitbreiden en mensen van andere afdelingen halen om het callcenter te ondersteunen." Voor de bemonstering werd Jong JGZ (de Jeugd Gezondheidszorg) benaderd. "Hun verpleegkundigen zijn ingevlogen om, met een instructie en beschrijving van het werkproces, de bemonstering over te nemen. Om te oefenen gingen eerst koppels van een GGD- en JGZ-verpleegkundige de regio in. Later waren die GGD-collega's volledig nodig voor het contactonderzoek. Wel is er altijd een GGD-dagverantwoordelijke voor de bemonstering. Die zorgt voor de juiste formulieren en bestellingen en regelt dat iedereen aan de slag kan. Ook in weekenden draait dat allemaal door."

Tijdelijke teststraat

Dinsdag 31 maart werd door de minister aangegeven dat er veel meer getest moest gaan worden. Petra: "De volgende dag zijn we direct om tafel gaan zitten: hoe gaan we dit doen? Het moest snel! We kozen voor één locatie waar mensen uit de hele regio naartoe

kunnen komen. Dat werk het meest efficiënt. De GHOR stelde voor om de teststraat in te richten op het terrein van de brandweerlocatie op de Kil. Donderdag zijn mijn collega Gera en ik de locatie gaan beoordelen en in de middag is er een klap op gegeven. We maakten een ontwerp en proces voor de teststraat en de brandweer zette tenten, stoelen en tafels neer. Maandag zijn we met alle medische spullen en administratie onder de arm richting de Kil vertrokken, om in de middag met een ploegje collega's te gaan draaien. Het ging allemaal supersnel."

Permanente teststraat
De ontwikkelingen rond de teststraat volgen elkaar snel op. Petra: "Om ervoor te zorgen dat we ook bij zwaar weer kunnen bemonsteren en dat we bezoekers van de teststraat privacy kunnen bieden, hebben we in de afgelopen dagen gezocht naar een geschikte locatie voor langdurig gebruik. Ook die hebben we, met dank aan de gemeente Dordrecht, gevonden. Vandaag is mijn voornaamste klus het coördineren van de inrichting daar. Alle voorbereidingen doen we samen met de brandweer. Het loopt gesmeerd."

Efficiency
"Het proces in en achter de teststraat hebben we met elkaar uitgewerkt", vertelt Petra. "Bezoekers van de teststraat komen in hun personenwagen aanrijden en laten hun afspraakbevestiging en ID zien. Vervolgens rijden ze met een labformulier en labsticker onder de ruitenwisser door naar de plek waar een keel- en neusmonster wordt afgenomen. Na de test krijgt de bezoeker informatie mee, over de uitslag en over gedragsregels bij klachten. Aan het eind van de dag gaan alle testen in een speciale box naar het laboratorium."

"Het lijkt misschien niet zo ingewikkeld, maar er zit een hele administratie achter. Van aanmelden, vastleggen, afspraken inplannen, labformulieren en labstickers voorbereiden, uitslagen doorbellen aan één of meerdere personen tot contactonderzoeken opstarten en ga zo maar door. Intussen moeten we voortdurend monitoren of de teststraat goed

functioneert. Hoe druk is het? Kan de teststraat de vraag aan? En hoeveel mensen moeten we voor de komende week inroosteren? Gaan we dit weekend door? Kunnen we nog ergens een efficiencyslag slaan? In het team sparren we daar elke dag even over.”

Snelheid én kwaliteit
De crisisorganisatie verzet momenteel bergen werk. Tegelijkertijd moet er wel kwaliteit geleverd worden. Alles moet zo nauwkeurig en zorgvuldig mogelijk gebeuren. Petra: “Hoe meer mensen je test, des te meer onderzoek en administratie je hebt. Dat vergt tijd. En de mensen bij de DG&J zijn zó betrokken. Iedereen wil dat dit goed komt. De valkuil is dat medewerkers teveel uren gaan maken", merkt Petra. "Dit kan lang duren. Zo'n hoog tempo houden mensen niet eindeloos vol. Daarom hebben we de teams Bemonstering, Contactonderzoek en Administratie uitgebreid. Dat uitbreiden doen we zo slim mogelijk. Met coassistenten bijvoorbeeld, voor wie de studie nu stil ligt. Ik heb er al zo'n veertien doorgeleid naar het team Contactonderzoek. De coördinatie doe ik inmiddels met twee collega's van andere afdelingen. Dat was voor één persoon namelijk niet meer te doen.

Na de coronacrisis
Petra's aandacht gaat nu vooral uit naar de nieuwe teststraat en de medewerkers: "Ik wil ervoor zorgen dat zij hun werk kunnen doen en tussendoor op adem kunnen komen. Na de coronacrisis stort ik me met mijn team Infectieziektebestrijding op het reguliere werk. Mijn team heeft in de komende jaren een aantal belangrijke taken voor de boeg. De dalende vaccinatiegraad baart ons zorgen. We streven ernaar die minimaal te stabiliseren. Ook starten we een regionaal vaccinatie-expertisecentrum voor mensen die om verschillende redenen aanvullende of afwijkende vaccinaties wensen. Tegelijkertijd ontwikkelen we nieuw meerjarenbeleid voor infectiepreventie. Daarin gaan we minder uit van het reageren op een melding of uitbraak, en meer van proactief handelen. Het opleiden van een verpleegkundige infectiepreventie tot deskundige infectiepreventie in de publieke gezondheidszorg, is bijvoorbeeld belangrijk. We zetten ook een zorgnetwerk antibioticaresistentie op. Want die toenemende resistentie vormt een bedreiging voor de volksgezondheid. We doen natuurlijk nog veel meer, maar het voert misschien wat ver om nu het hele programma uit de doeken te doen."

Meer weten over ons werk?
Bekijk het Meerjarenbeleidsplan DG&J 2020-2023.